

SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

Semmelweis Egyetem,
Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika

Dr. med habil Rózsa Noémi Katinka MSc,
PhD
klinika igazgató, egyetemi docens

SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

Semmelweis Egyetem,
Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika

Dr. med habil Rózsa Noémi Katinka MSc,
PhD
klinika igazgató, egyetemi docens

SEMMELWEIS EGYETEM FOGORVOSTUDOMÁNYI KAR

GYERMEKFOGÁSZATI ÉS FOGSZABÁLYOZÁSI KLINIKA

SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

Semmelweis Egyetem,
Gyermekefogászati és Fogszabályozási Klinika

Dr. med habil Rózsa Noémi Katinka MSc, PhD
klinika igazgató, egyetemi docens

Képes Zoltánné Vera
Intézetvezető Asszisztens
OC Vezető Asszisztens

Szabóné Záhonyi Éva
Németh Krisztina

250
ÉVES
SEMELWEIS
EGYETEM
1769-2019

A Gyermekfogászat tárgya, jelentősége és összefüggései

Ép vagy szanált tej- és maradófogak

A Gyermekfogászat tárgya

≈ „a gyermek fog- és szájbetegségeinek, azok gyógyítási módszereinek és a megelőzési lehetőségeinek ismerete.”

- *Komplex fogorvosi terület;*
- *Gyermekkori sajátosságok;*
- *Feltételezi a fogazat és az állcsontok fejlődésének alapos ismeretét;*
- *A gyermek lélektana;*
- *Gyermek- és ifjúsági fogászat – önálló szakterület.*

Forrás: Dénes J. et al. Gyermekfogászat, fogszabályozás. Semmelweis Kiadó, 2004, p. 17-19.

A Gyermekfogászat jelentősége

- *Felnőttkorban mutatkozik meg;*
- *Korai, ellátatlan gyermekkori caries – komoly következmények;*
- *Caries: 6. életév: 85%, 10. életév: \approx 100%*
- *Megoldás:*
 - *Jól megszervezett és működőképes ellátás;*
 - *Eredményes, hatékony prevenció;*
- *Újjászervezés, fejlesztés – komplex feladat:*
 - *Szűrővizsgálatok – pandémia közben/után?*

Forrás: Dénes J. et al. Gyermekfogászat, fogsabályozás. Semmelweis Kiadó, 2004, p. 17-19.

A Gyermekfogászat összefüggései

- *Összefüggések és egymásra hatások;*
- *Fogágybetegségek:*
 - *Ínygyulladás prevalenciája 6 éves korban kb. 40%!*
 - *Agresszív parodontopathiak: „juvenilis parodontitis”;*
- *Fogazati anomáliák: torlódások, foghiányok;*
- *Differenciáldiagnosztika;*
- *Góckérdés! (Góckeresés)*

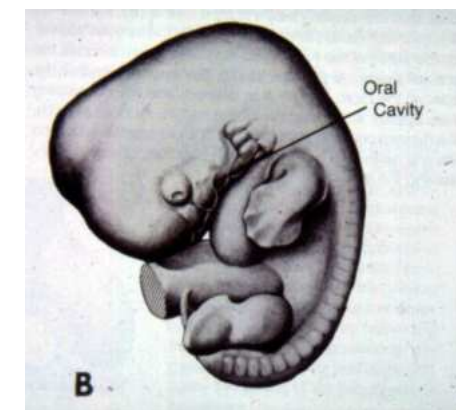
Forrás: Dénes J. et al. Gyermekfogászat, fogszabályozás. Semmelweis Kiadó, 2004, p. 17-19.

A fogak fejlődése

6 hetes magzat

Fogfejlődési rendellenességek!

• Sajátosságok ⇒

Korai gyermekkori caries (WHO: ECC -Early Childhood Caries)

Caries circularis

⇒ Korcsoport: 0-18 év

- *Szájhigiéne;*
- *Felnőttkori ép fogazat;*
- *Félelem, szorongás?*

Újszülött: → 1 éves korig

- Testhossz: születéskor: 45-55 cm, 12 hó: 70-80 cm
- Súly: születési 3-4 kg, 12 hó 8,5-11 kg;
- Oralis struktúrák fejlődése: 6.-8. hó: az első tejfogacskák előtörése!!!
 - Növekedés;
 - Táplálkozás;
 - Környezet;
 - Légzés;
 - Hangképzés.

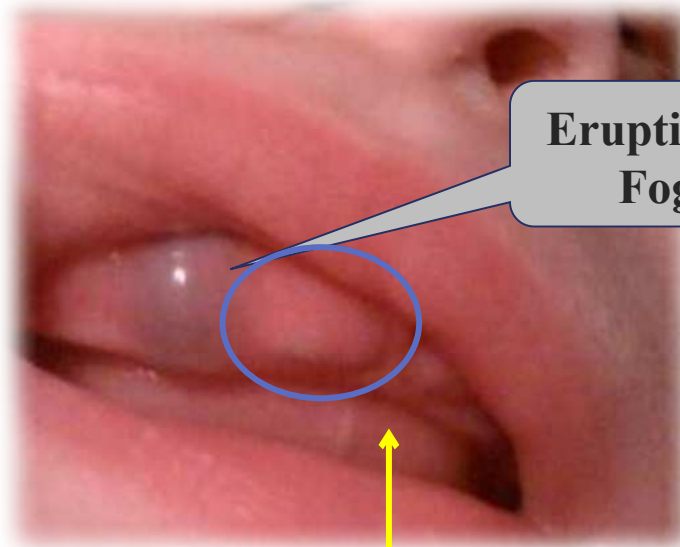
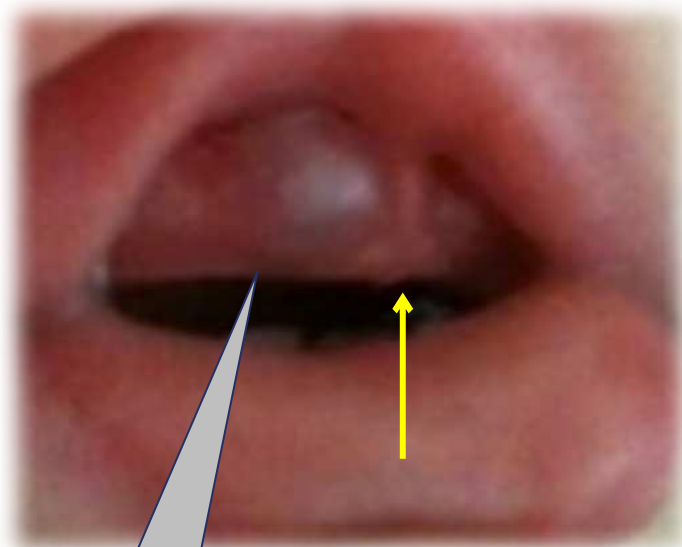

Képek forrása: Anne Geddes,

Forrás: Ch. Splieth: Kinderzahnheilkunde in der Praxis, Quintessenz Verl.-GmbH.. 2002, p. 31-35

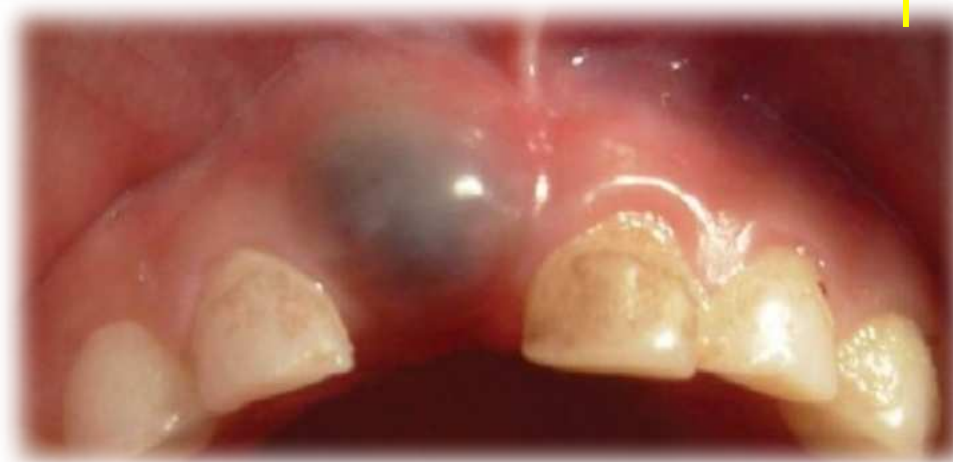

A fogáttörés zavarai

Eruptiós ciszta
Fog 52?

Eruptiós ciszta
Fog 51

Kisgyermekkor: 1-3 életkor

- Testhossz: 12 hó 70-80 cm, 3 év 90-102 cm;
- Testsúly: 12 hó 8,5-11 kg, 3 év 12,5-17 kg.
- Tejfogak áttörése!!!
 - Növekedés;
 - Táplálkozás;
 - Környezet;
 - Légzés;
 - Hangképzés.

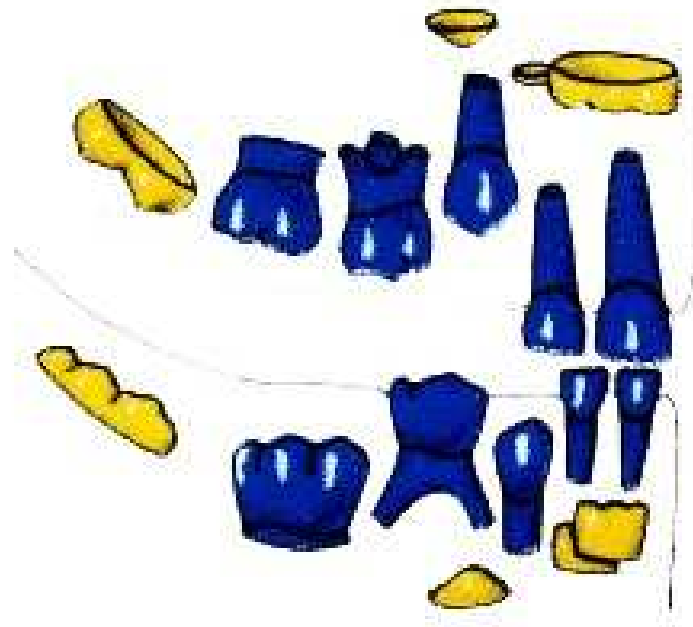

Forrás: Ch. Splieth: Kinderzahnheilkunde in der Praxis, Quintessenz Verl.-GmbH.. 2002, p. 36-40.

Kisgyermekkor: 1-3 életkor

- Tejfogak áttörése!!!

Animáció forrása: <http://www.uni-muenster.de/studium/orga/vorlesungsverzeichnis.shtml>

Korai gyermekkori caries – ECC

Caries circularis

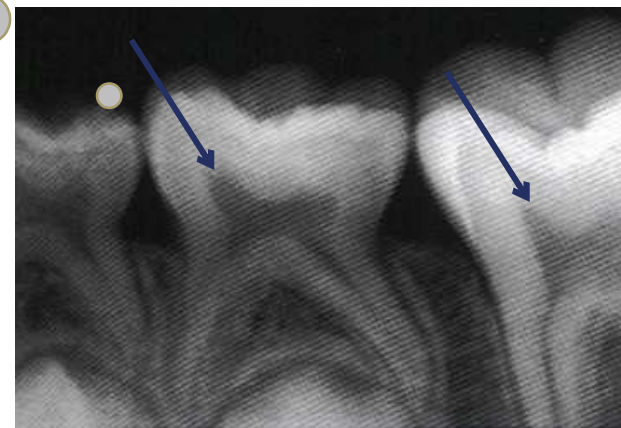
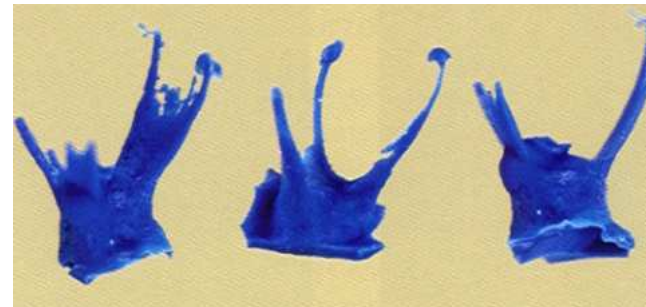
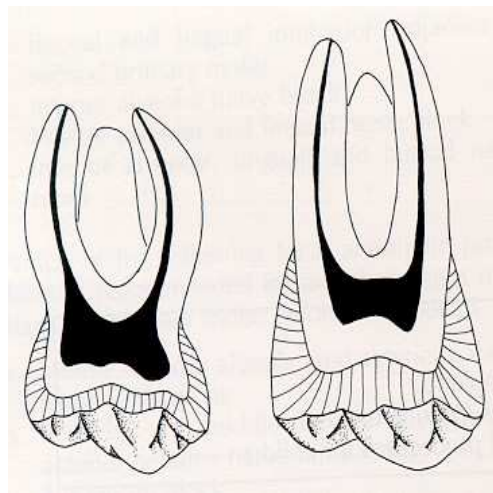
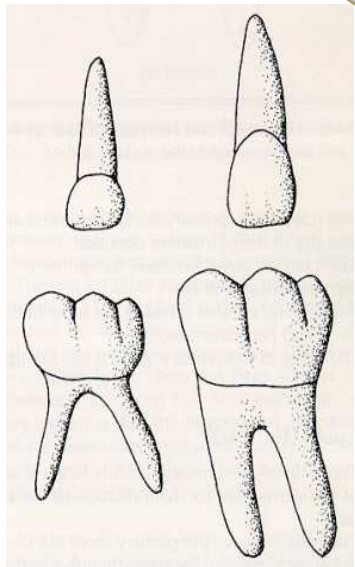
Óvodás korosztály: 3-6 év

- A tejfogak anatómiája, morfológiája;
- Az állcsontok fejlődése, csontnövekedés;
- Interceptív orthodontia

Óvodás korosztály: 3-6 év

A tejfogak
anatómiája,
morfológiája

Képek forrása: Ch. Splieth: *Kinderzahnheilkunde in der Praxis*, Quintessence Verlag, 2002; p. 171-186.

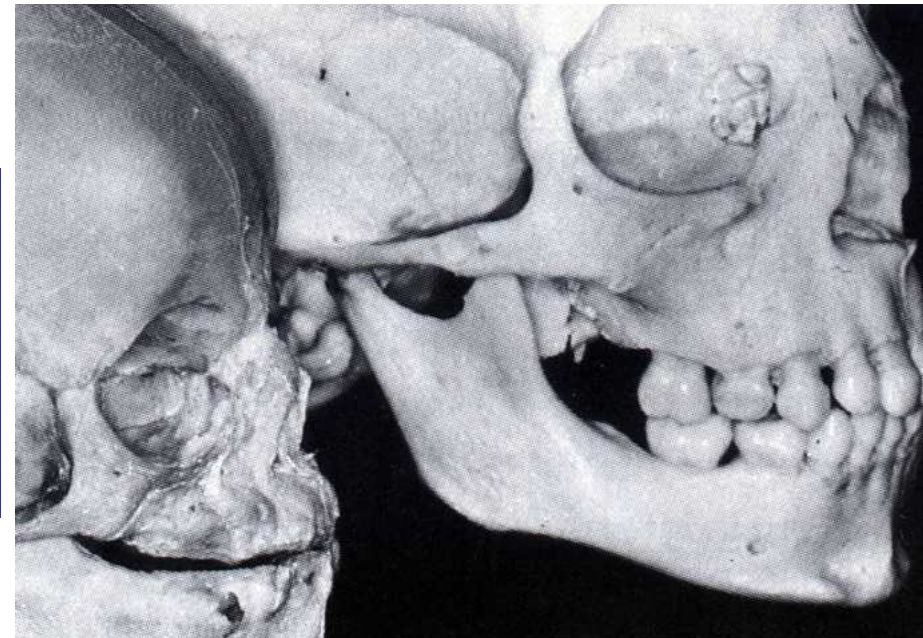

Felső tejmolarisok

Óvodás korosztály: 3-6 év

*Az állcsontok
fejlődése*

Képek forrása: Ch. Splieth: *Kinderzahnheilkunde in der Praxis*, Quintessence Verl. 2002, p. 41-49.

Ép tejfogazat

- Testhossz: 6 év 110-127cm, 12 év → 140 cm;
- Testsúly: 6 év 16-28 kg.

Iskolás korosztály: 6-12 év

- Vegyes és maradófogazat!

Forrás: Ch. Splieth: Kinderzahnheilkunde in der Praxis, Quintessenz Verl.-GmbH.. 2002, p. 36-40.

Iskolás korosztály: 6-12 év

Forrás: Ch. Splieth: *Kinderzahnheilkunde in der Praxis*, Quintessenz Verl.-GmbH., 2002, p. 36-40.

~ 8 éves

- Lateralis (jobboldali) kereszttharapás!
- Sagittalis túlharapás: overjet!
- Deglutitio infantilis: nyelvlökéses nyelés.

Tejfogak áttörése 0-3 éves életkor

(Életkor hónapokban)

24	14	18	9	7	9	18	14	24
V	IV	III	II	I	I	II	III	IV
20	12	16	7	6	7	16	12	20

6-12 éves életkor

- Fogváltás
- Esztétika
- Szájhygiéne

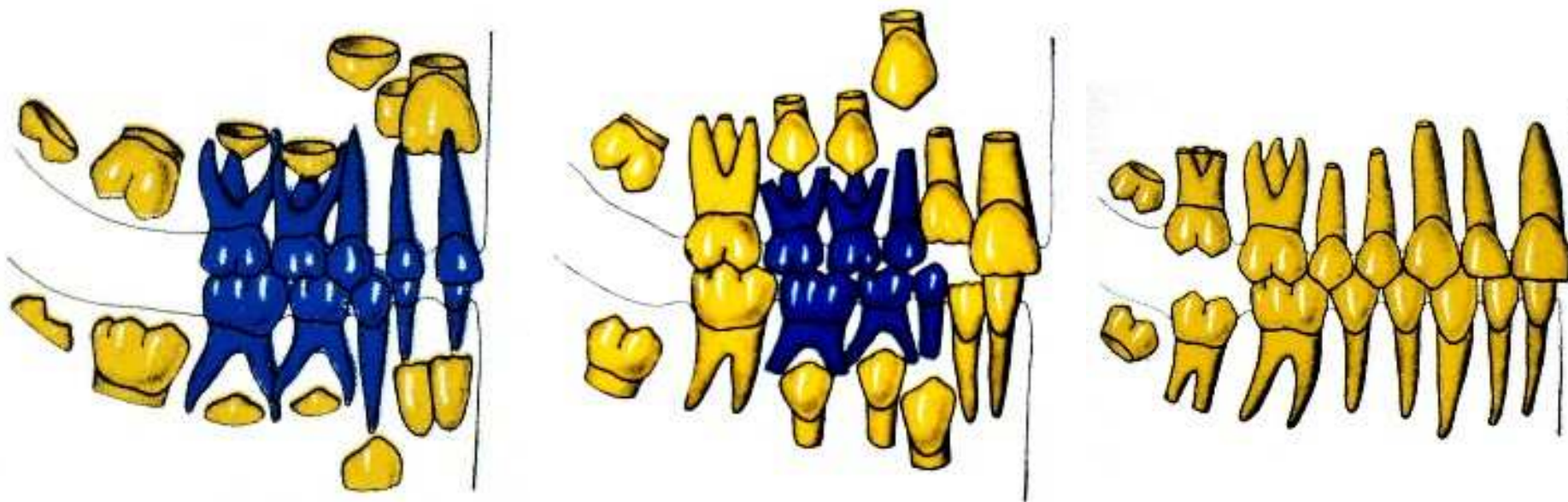

Maradófogak áttörése (Életkor években)

12	6	10	10	11	8	7-8	8	11	10	10	6	12
7	6	5	4	3	2	1 1	2	3	4	5	6	7
11	6	11	10	9	7	6-7	7	9	10	11	6	11

Eruptio - Fogváltás

Animáció forrása: <http://www.uni-muenster.de/studium/orga/vorlesungsverzeichnis.shtml>

12-18 éves korosztály

- Testhossz: 12 év ~140 cm,
18 év ♀ 150-175 cm, ♂ 160-190 cm;
- Testsúly: ?
- Maradófogazat?

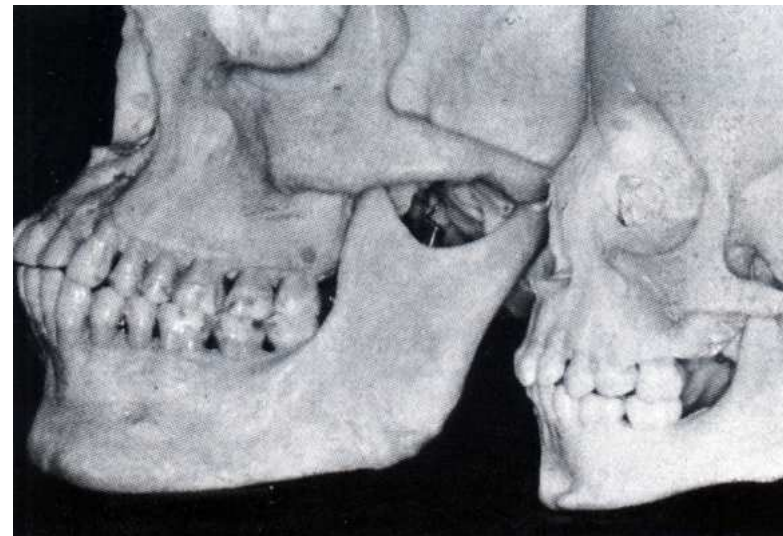
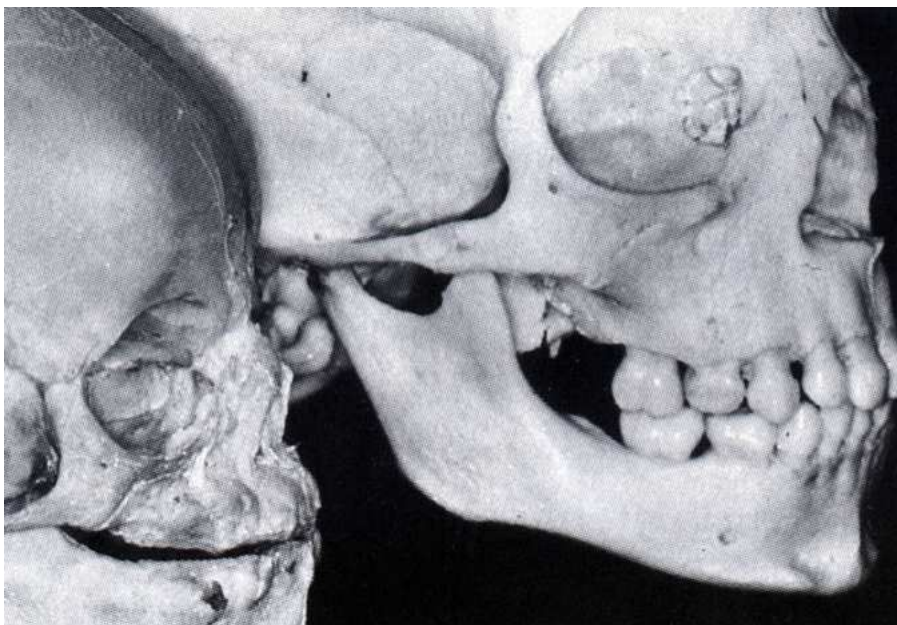

12-18 éves korosztály

- Esztétika
- Parodontopathiák

A processus alveolaris verticalis növekedése és az eruptio összefüggése

Tejfogcaries és következmények

Tejfogcaries és következmények

PULPEKTÓMIA ÉS GYÖKÉRKEZELÉS

A kezelés menete:

**A koronapulpa
eltávolítása**

Gyökértágítás

**Gyökérpulpa
eltávolítása**

PULPEKTÓMIA ÉS GYÖKÉRKEZELÉS

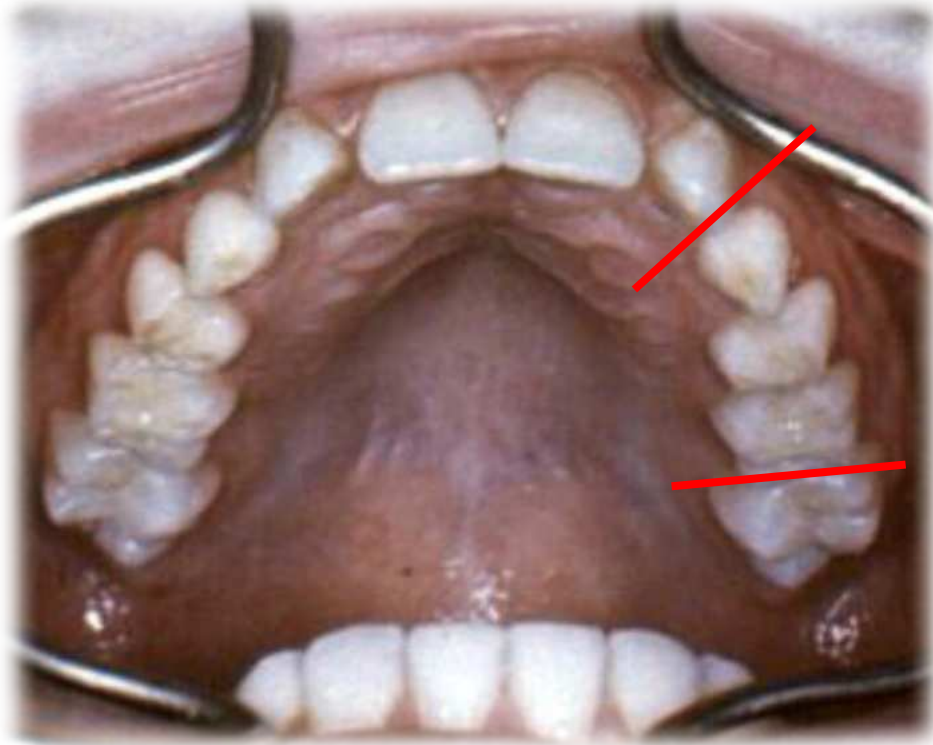
A kezelés menete:

- 🦷 A gyökértágítás: 1,5-2 mm, röntgenapex;
- 🦷 Reszelők és tágitók: ISO 30-35;
- 🦷 Átöblítés: 0,5%-os nátriumhipoklorit-oldat.

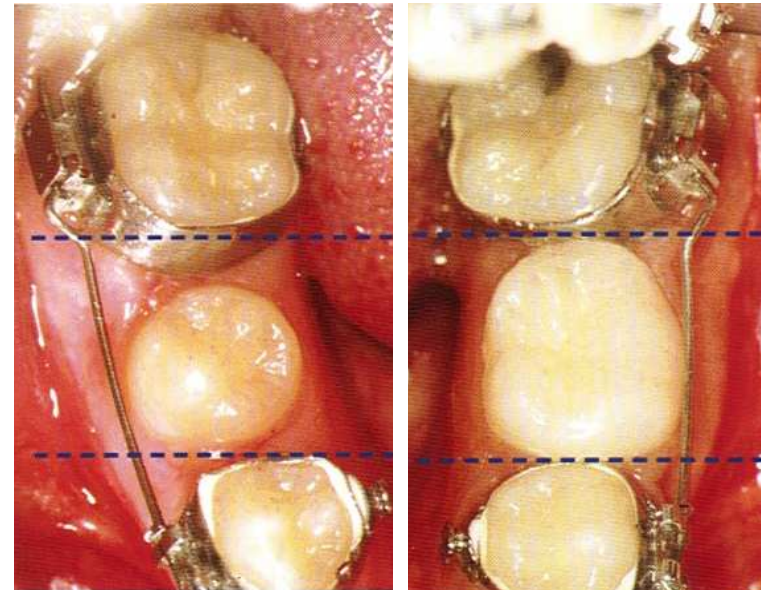
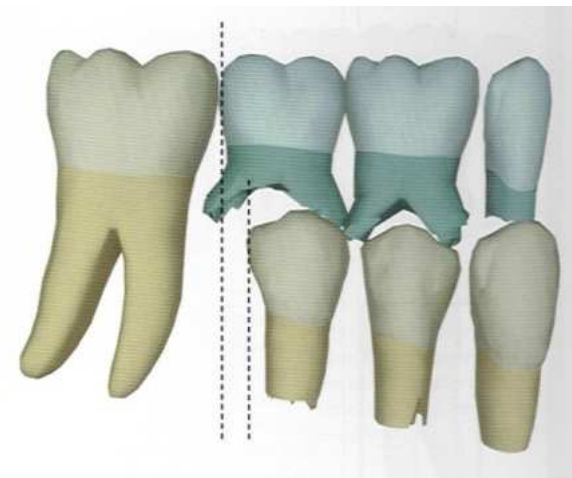
A maradó fogcsíra sérülhet túldimenzionált gyökértágítás következtében

VEGYESFOGAZAT

„LEEWAY SPACE”

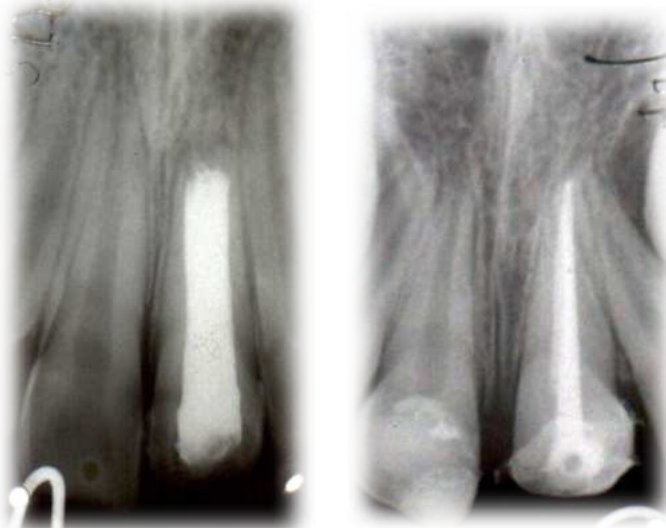

„E-SPACE”

MARADÓFOGAZAT

hó

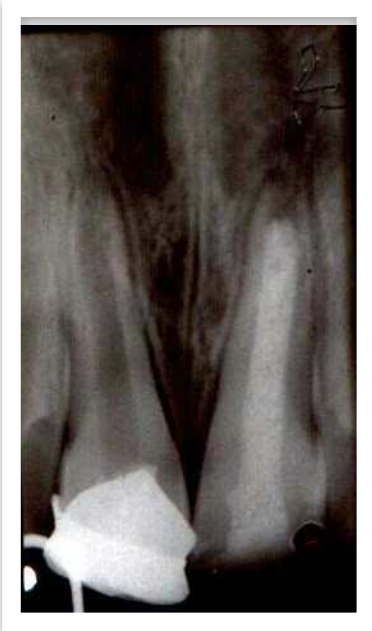
$\text{Ca}(\text{OH})_2$

kontroll: 6

kontroll- 4 év

5 év

a(OH)₂

GP

GP

Első maradó molarisok!

FÁJDALOM

Lokális/általános érzéstelenítés

MORSICATIO

M. LABIORUM

M. BUCCARUM

Gyermekkori protetikai rehabilitáció

TRAUMA

Tejfogazat

Vegyes- és maradófogazat

Trauma

korona helyreállítása

Traumás sérülések következményei

KOMPLIKÁCIÓK: tej- és
maradófogazat;

Korképek:

- Elszíneződések, zománchypoplasiák;
- Fejlődési rendellenességek;
- Gyökérhypoplasia;
- Áttörési nehézségek: helyzeti rendellenességek, impactio.

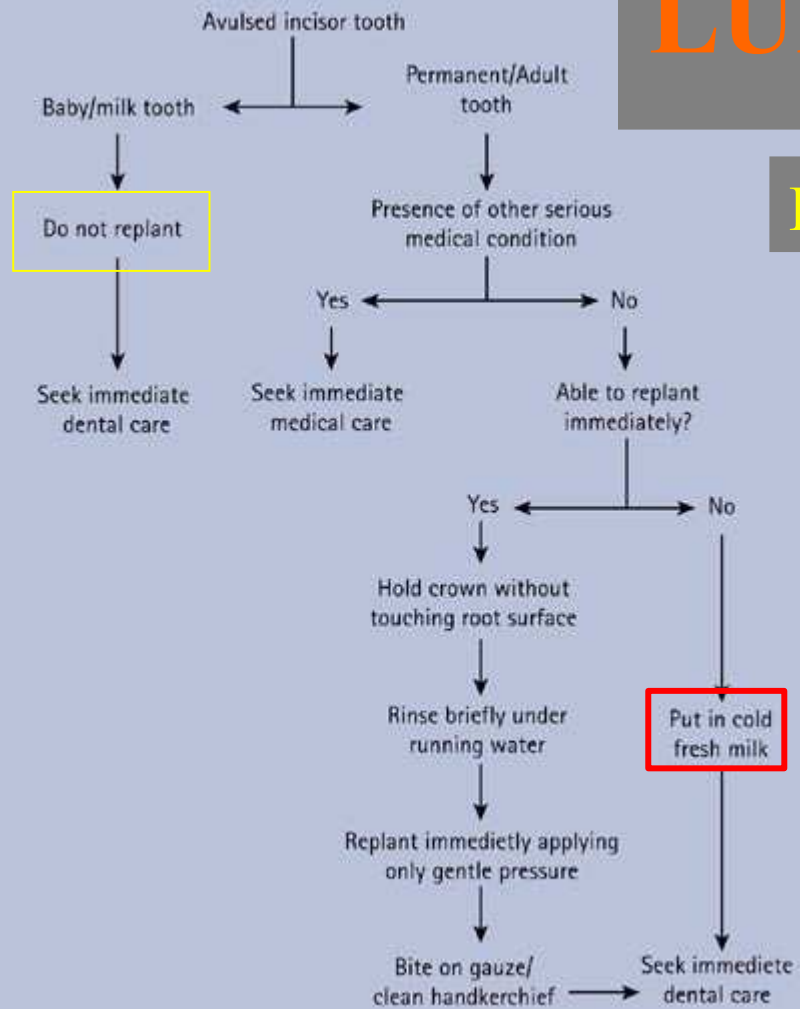

DILACERATIO DENTIS

LUXATIO TOTALIS

Protokol

Lágyrész elváltozások

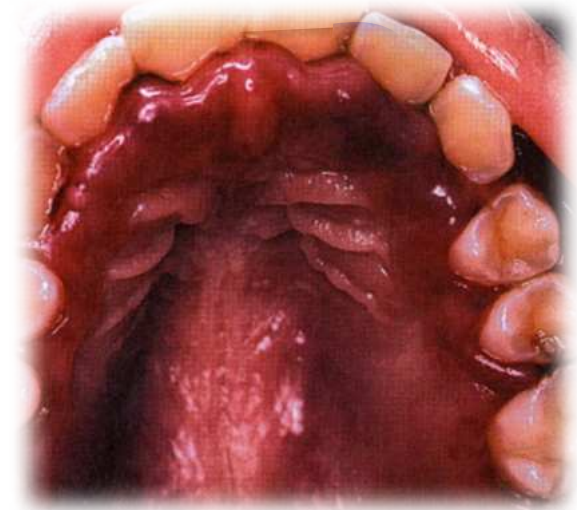
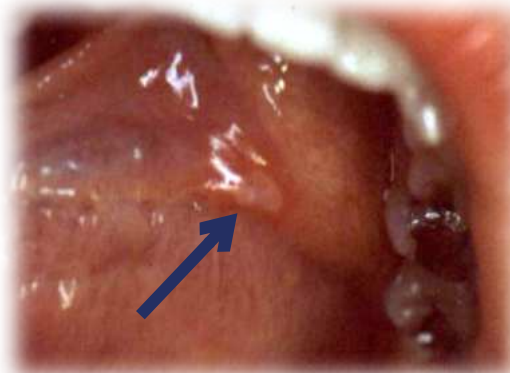

Herpes simplex

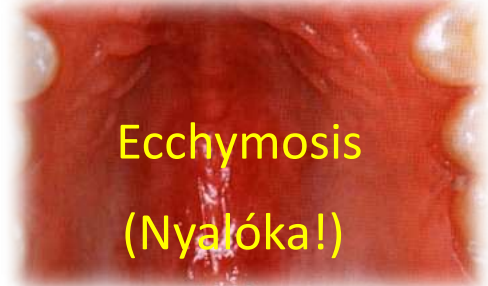
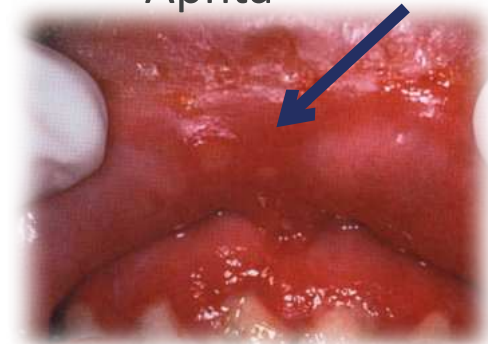
Candidiasis oris

Akut myeloid leukemia

Aphtha

Ecchymosis
(Nyalóka!)

GYÓGYSZERKATEGÓRIÁK

- Fájdalom-/lázcsillapítók;
- *Lokális és felületi érzéstelenítők;*
- Baktériumellenes szerek - Antibiotikumok;
- Gombaellenes szerek – Antimicotikumok;
- Antivirális szerek;
- *Minor tranquillansok: diazepam, midazolam;*
- Bőr- és nyálkahártya-fertőtlenítők;
- Vértéscsillapítók.

FONTOS KÉRDÉSEK

- Mit kezelünk?
- Milyen adagban, milyen hosszan?
- Mikor és hogyan kell bevenni – étkezésekhez igazítva?
- Milyen hatás(ok) várható(k)?
- Mellékhatások? Teendők.
- Mi a veszélye ha nem vette be, ha 1 vagy több adag kimaradt?
- Egyéb gyógyszerekkel való együtt alkalmazás.
- Kontroll.

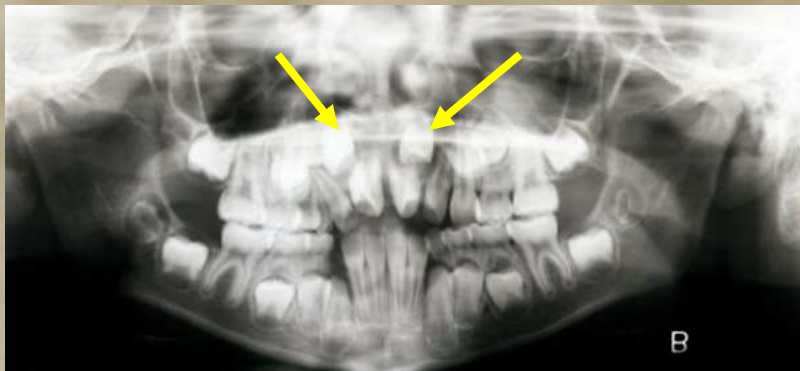
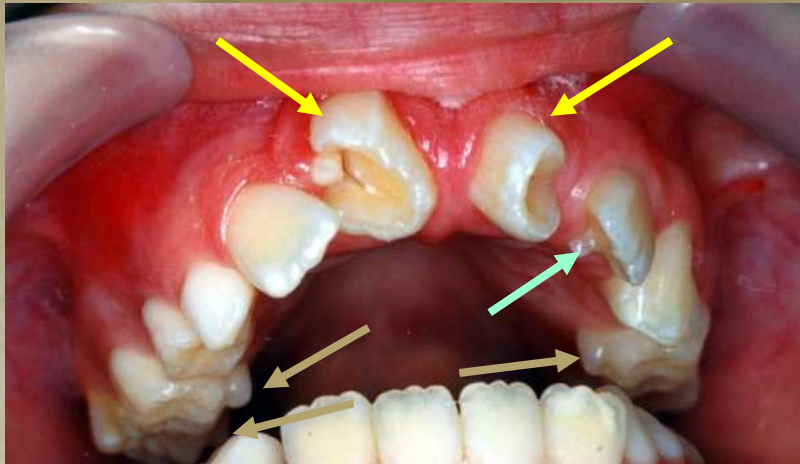
Tetracyclin okozta elszíneződés

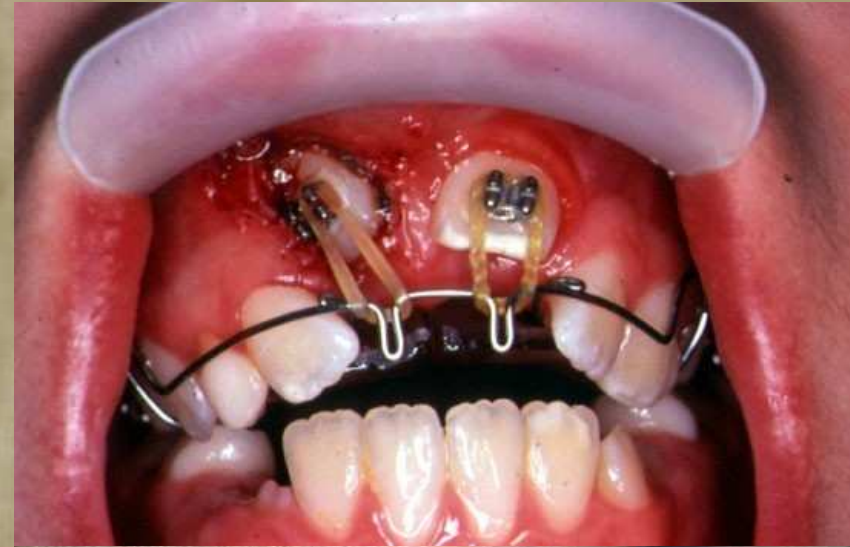
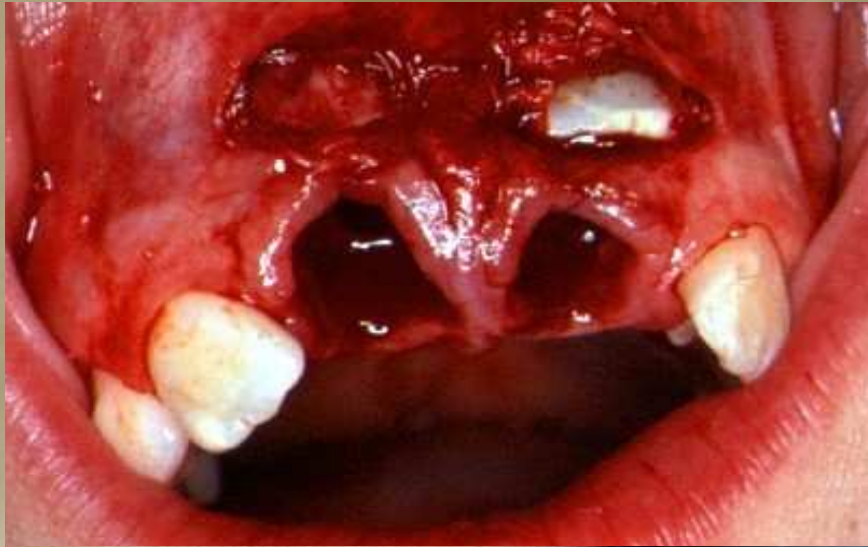
Esetbemutató

Hordó alakú és odontoma típusú dens supernumerarius

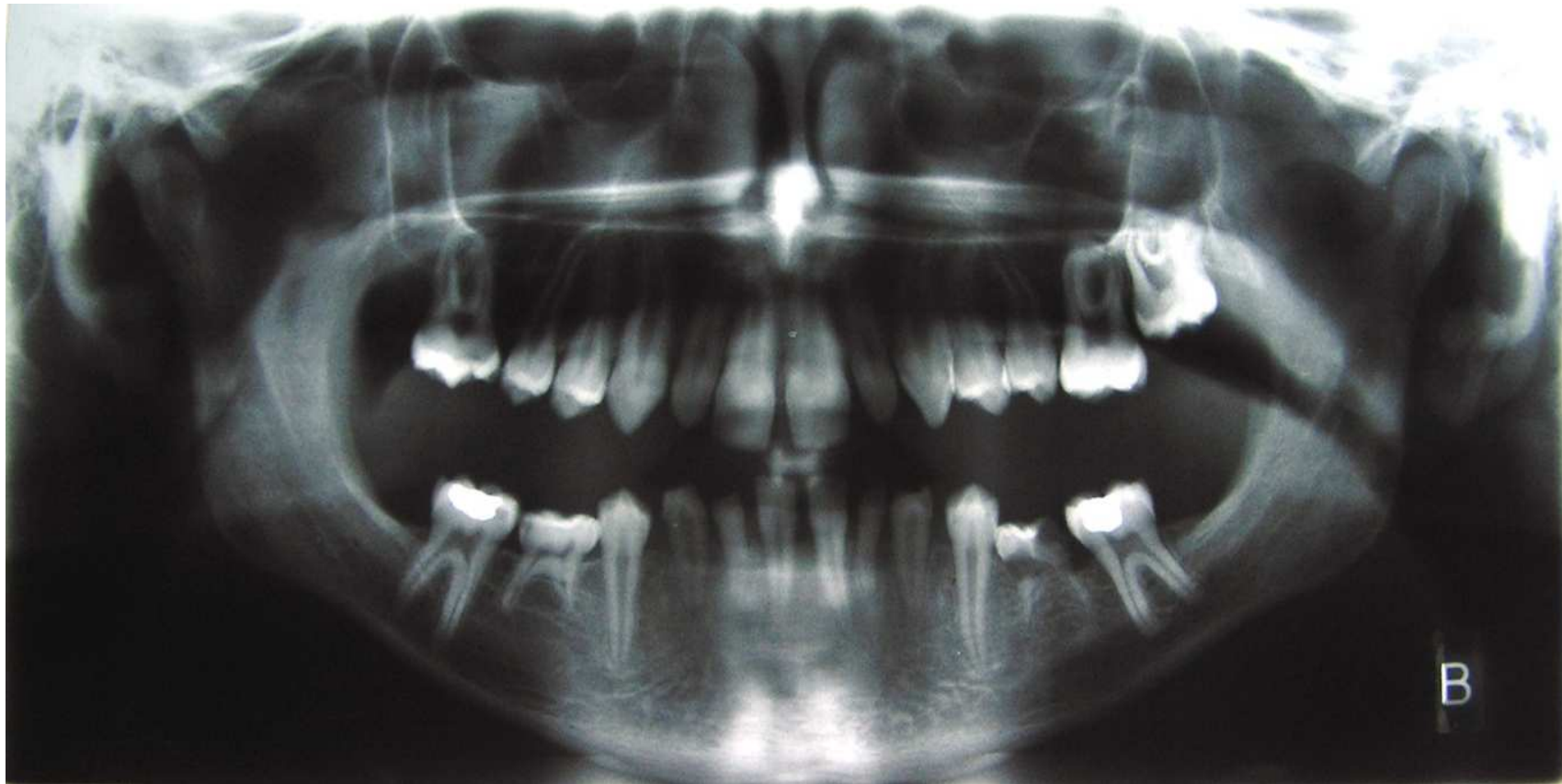
♀, 8 éves

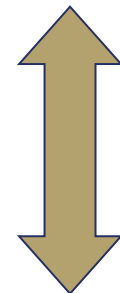
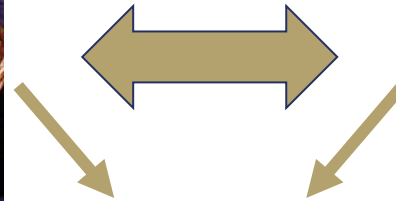
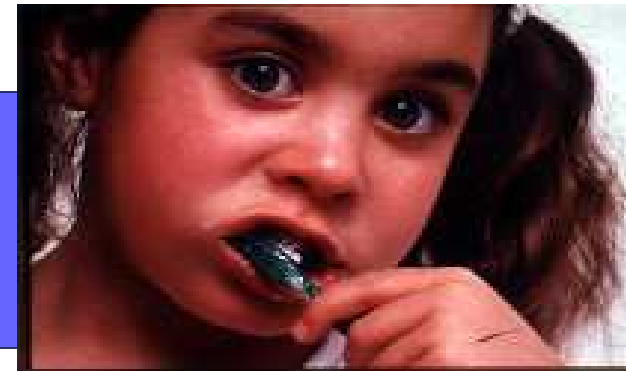
Esetbemutató

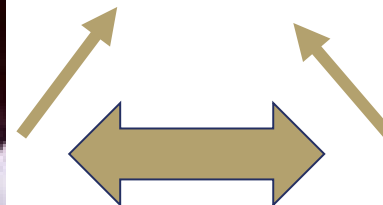
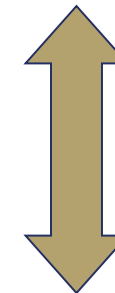
Fogfejlődési rendellenességek: Szemfogaplasia

A gyermekfogászati komplex prevenció

CARIES
FOGAZATI ANOMÁLIA
PARODONTOPÁTIA

FOGVÁLTÁS – ún. fogsor-kiegészítés ~ 6 éves korban: M₁

Az effektív fogváltást 6 éves korban ún. fogsor-kiegészítés előzi meg: a tejfogak mögött megjelennek az **első maradó molárisok**;

- „Sechsjahrmolaren”;
- Mivel általában tünetmentes folyamat, ezért nagyon gyakran észrevétlen marad – szülők!

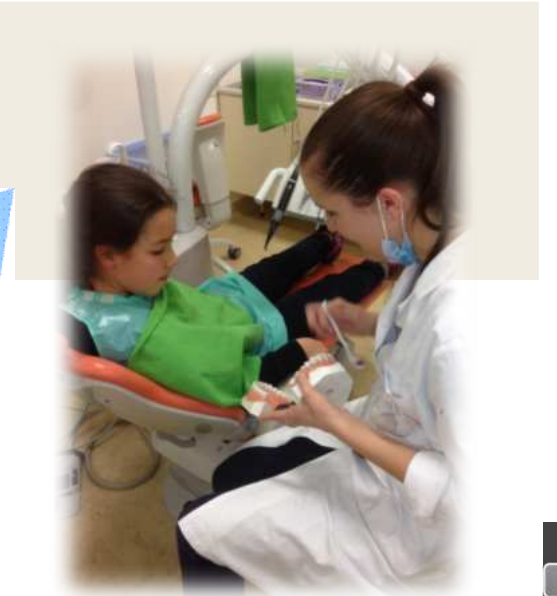
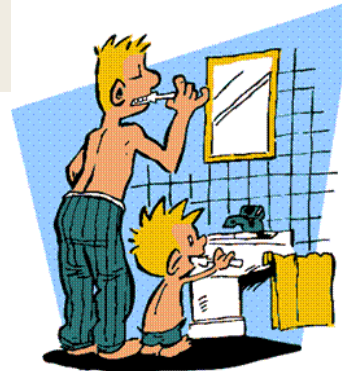
PREVENCIÓ HELYSZÍNEI

Otthon

Egészségügyi intézmények

Oktatási intézmények

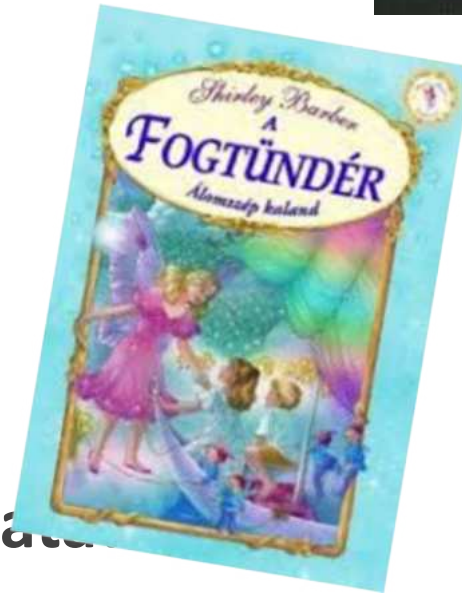
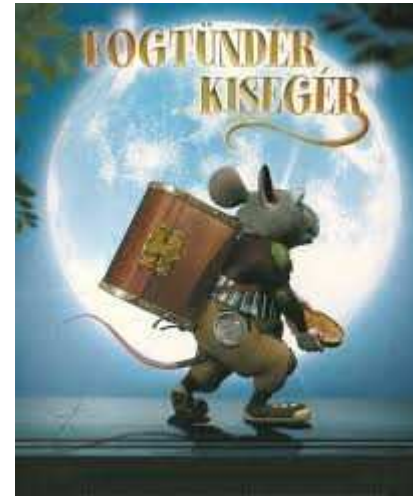
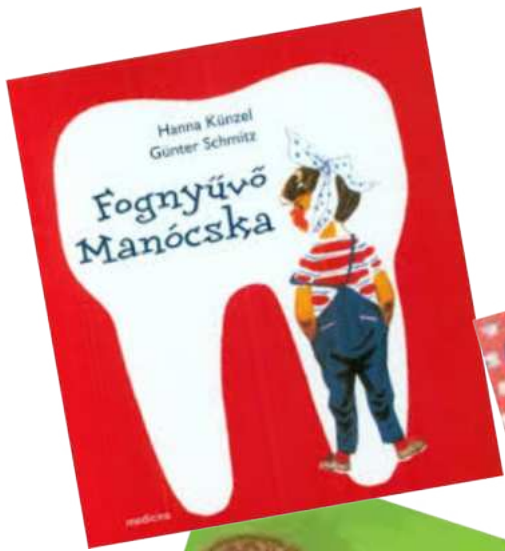
Szűrőprogramok változó helyszínei

A gyermekek fogászati kezelésének pszichológiai vonatkozásai

- Empátia,
- Fájdalom,
- Kölcsönös bizalom elve,
- Fokozatosság elve: „**tell, show, do**”.

A gyermek előzetes felkészítése:

- Szülők, gondozók, nevelők közös feladata

KÉRDÉSEK

Képes Zoltánné Vera
Intézetvezető Asszisztens
OC Vezető Asszisztens

Szabóné Záhonyi Éva
Németh Krisztina

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

